

Odrzucenie, przyjęcie spadku

Czy spadek trzeba przyjąć? Nie, można go odrzucić. O tym, w jaki sposób można to uczynić, będzie mowa dalej.

Spadkobiercy nabywają spadek z chwilą otwarcia spadku, czyli z chwilą śmierci spadkodawcy. Jednakże, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, spadkobierca może spadek np. odrzucić. Spadkobierca ma do wyboru trzy możliwości:

- 1) może przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), albo
- 2) przyjąć spadek z ograniczeniem odpowiedzialności za długi do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), albo
- 3) spadek odrzucić, wyłączając tym samym samego siebie od dziedziczenia oraz od odpowiedzialności za długi. Odrzucenie spadku oznacza wyłączenie od dziedziczenia. Spadkobierca traktowany jest tak, jakby nie dożył otwarcia spadku.

Oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Jeżeli przed upływem terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku spadkobierca zmarł nie złożony takiemu oświadczenia, oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone przez jego spadkobierców. Termin do złożenia tego oświadczenia nie może się skończyć wcześniej aniżeli termin do złożenia oświadczenia co do spadku po zmarłym spadkobiercy.

Oświadczenie o przyjęciu albo odrzuceniu spadku może być złożone przed notariuszem, w sądzie rejonowym, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu składającego oświadczenie, lub w sądzie spadku w toku postępowania o stwierdzenie praw do spadku. Sądem spadku jest sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy albo sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część – jeżeli miejsca zwykłego pobytu w Polsce

spadkodawcy nie da się ustalić, albo sąd rejonowy dla m.st. Warszawy – w braku w/w podstaw.

Oświadczenie o przyjęciu albo odrzuceniu spadku można złożyć przed notariuszem jako odrębne oświadczenie w formie aktu notarialnego, jako oświadczenie złożone do protokołu dziedziczenia. Jeżeli od dnia otwarcia spadku nie upłynęło 6 miesięcy, w protokole dziedziczenia należy zamieścić oświadczenia spadkobierców o przyjęciu albo o odrzuceniu spadku, chyba, że oświadczenia tej treści zostały już przez spadkobierców wcześniej złożone.

Co się stanie, gdy spadkobiercy nie złożą oświadczeń w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedzieli się o tytule swego powołania? W takiej sytuacji brak oświadczeń spadkobierców jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza, zatem z ograniczeniem odpowiedzialności za długi do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku.

Pamiętać trzeba, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku nie może zostać złożone pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu. Takie oświadczenie jest nieważne. Oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku nie może być także odwołane.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie

Osoby, które borykają się z problemami prawnymi, a nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, mogą skorzystać z darmowej porady w punktach nieodpłatnych porad prawnych i obywatelskich m.in. w Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wielkopolskim.

adres: budynek starostwa przy ul. J. Pankiewicza 5-7, pok. 116,

punkty czynne od poniedziałku do piątku w godz.: 7:30 - 15:30.

Artykuł powstał w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie CIVIS SUM zadania publicznego pt.: Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej na terenie powiatu gorzowskiego w 2024 r.” finansowanego ze środków przekazanych przez Powiat Gorzowski.

Artykuł jest wkładem własnym osobowym do ww. zadania.